

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia **11 kwietnia 2018** roku (...) Oddział w R. po rozpoznaniu wniosku z dnia 21 marca 2018 roku o doliczenie składek zapisanych na koncie ubezpieczeniowym po przyznaniu świadczenia oraz obliczenie świadczenia z zastosowaniem najkorzystniejszego średniego dalszego trwania życia przeliczył emeryturę L. S. od 1 marca 2018 r., ustalając ją na kwotę 1456,15 zł, przy przyjęciu średniego dalszego trwania życia w wymiarze 211,30 m-cy.

/decyzja k.4 /

W odwołaniu z dnia 24 maja 2018 roku L. S. wniosła o przeliczenie emerytury na podstawie danych z tabeli, która jest podstawą przyznania emerytury.

/odwołanie – k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie – k. 6/

Decyzją z dnia **17 kwietnia 2018 r.** (znak (...)) ZUS po rozpatrzeniu zarządzenia SR dla Łodzi – Śródmieścia w nawiązaniu do wniosku z dnia 8.03.2018 r., (...) Oddział w R. odmówił przeliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego z uwzględnieniem zarobków wykazanych w świadectwie pracy oraz emerytury, z uwagi na nieprzedłożenie nowych dowodów mających wpływ na wysokość świadczeń. ZUS nie przyjął do ustalenia wysokości kapitału początkowego wynagrodzenia wykazanego w świadectwach pracy, bowiem ze świadectwa nie wynika informacja, od kiedy otrzymywała takie wynagrodzenie.

/decyzja – k. 4 akt VIII U 1297/18/

W odwołaniu z dnia 21 maja 2018 r. wnioskodawczyni wniosła o uznanie kwoty wynagrodzenia 350.000 zł wynikającego ze świadectwa pracy, jako rzeczywistego.

/odwołanie – k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 15 czerwca 2018 r. organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc, iż wnioskodawczyni nie przedstawiła nowych dowodów potwierdzających wypłatę wynagrodzenia w takiej kwocie, nadto brak jest informacji czy wnioskodawczyni nie korzystała z urlopów bezpłatnych w trakcie zatrudnienia, ewentualnie nie osiągała wynagrodzeń np. w związku z nieobecnością w pracy.

/odpowiedź na odwołanie – k. 8 akt VIII U 1297/18/

Postanowieniem z dnia 25.06.18 r. odwołania wnioskodawczyni zostały połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

/postanowienie – k. 9 akt VIII U 1297/18/

W piśmie z dnia 26.11.2018 r. wnioskodawczyni wniosła o przeliczenie kapitału początkowego i emerytury od marca 2012 r. do dnia dzisiejszego.

/pismo – k. 70/

Na rozprawie w dniu 27.11.18 r. wnioskodawczyni oświadczyła, że spór w zakresie tabeli życia dotyczy tylko składek doliczanych i uważa, że powinna być zastosowana tabela 208 przy przyjęciu 66 lat i 3 miesięcy.

/e – prot. z dnia 27.11.18 00:05:35/

Na rozprawie w dniu 18.01.19 r wnioskodawczynie oświadczyła, że odwołuje się od tych decyzji, które załączyła do odwołań, nie zgłosiła uwag do wyliczeń, mając na uwadze zakres żądania. Ostatecznie oświadczyła, że cofa odwołanie ze zrzeczeniem się roszczenia od decyzji z dnia 11.04.2018 r w zakresie zastosowania tabeli życia.

/e – prot. z dnia 27.11.18 00:05:35/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

L. S. urodziła się w dniu (...)

/okoliczność bezsporna/

L. S. w okresie 4.01.1990 – 3.04.1990 była zatrudniona na czas określony, w Przedsiębiorstwie (...) w Ł., w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku referenta w Biurze (...), na którym otrzymywała wynagrodzenie 350.000 zł miesięcznie, stosunek pracy wygasł. W okresie zatrudnienia nie korzystała z urlopu, miała jeden angaż i nie miała zmian w wynagrodzeniu.

/zeznania wnioskodawczynie – e – prot. z dnia 18.01.2019 r 00:05:27 w zw. z e – prot. z dnia 14.09.18 00:04:52, zeznania świadka K. C. - e – prot. z dnia 14.09.18 00:09:57/

W dniu 3 kwietnia 1990 roku zostało wystawione dla wnioskodawczynie świadectwo pracy, z którego wynikało, że była zatrudniona w Przedsiębiorstwie (...) w Ł., w pełnym wymiarze czasu pracy, w okresie 4.01.1990 – 3.04.1990, na stanowisku referenta w Biurze (...), na którym otrzymywała wynagrodzenie 350.000 zł, stosunek pracy wygasł, w okresie zatrudnienia nie korzystała z urlopu wypoczynkowego.

/kserokopia świadectwa pracy – k. 6 akt kapitałowych/

Decyzją z dnia 12.01.2010 r ustalono dla wnioskodawczynie kapitał początkowy, przy przyjęciu podstawy wymiaru w kwocie 831,43 zł, przy przyjęciu: 172 miesięcy okresów składkowych, okresów nieskładkowych: 2 lata 8 miesięcy 18 dni, sprawowania opieki nad dzieckiem – 3 lata, wwpw w wysokości 68,10 %, ustalonego z okresu 1980 – 1986, 1990 -1992. Wartość kapitału wyniosła 90.156,33 zł.

/decyzja – k. 69 – 72 akt kapitałowych/

W dniu 20 lutego 2012 r wnioskodawczynie złożyła wniosek o emeryturę.

/wniosek – k. 1 akt ZUS/

Decyzją z dnia 2.03.2012 r ustalono dla wnioskodawczynie kapitał początkowy, przy przyjęciu podstawy wymiaru w kwocie 831,43 zł, przy przyjęciu: 172 miesięcy okresów składkowych, okresów nieskładkowych: 2 lata 8 miesięcy 18 dni, sprawowania opieki nad dzieckiem – 3 lata. Wartość kapitału wyniosła 90.235,75 zł.

/decyzja – k. 81 – 82 akt kapitałowych/

Decyzją z dnia 8.03.2012 r organ rentowy przyznał wnioskodawczynie prawo do emerytury (zaliczki), ustalając, iż jej wysokość wynosi:

- na podstawie art. 53 – 1144,02 zł (wwpw – 54,88 %, 236 m-cy okresów składkowych, 78 miesięcy okresów nieskładkowych)

- na podstawie art. 26 – 1075,87 zł (zwaloryzowany kapitał początkowy 248214,79 zł)

- na podstawie art. 183 – 1099,73 % (35% emerytury obl. na podstawie art. 53 i 65% emerytury obl. na podstawie art. 26), po waloryzacji – 1170,73 zł.

/decyzja – k. 33 akt ZUS/

Decyzją z dnia 2.04.2012 r organ rentowy przeliczył wnioskodawczynie emeryturę (zaliczkę), ustalając, iż jej wysokość wynosi:

- na podstawie art. 53 – 1168,71 zł (wzrost – 54,99 %, 249 m-cy okresów składkowych, 80 miesięcy okresów nieskładkowych)

- na podstawie art. 26 – 1075,87 zł

- na podstawie art. 183 – 1108,40 zł.

/decyzja – k. 57 akt ZUS/

Decyzją z dnia 4.05.2012 r organ rentowy przeliczył wnioskodawczynie emeryturę (zaliczkę), ustalając, iż jej wysokość wynosi:

- na podstawie art. 53 – 1177,01 zł (wzrost – 55,55 %, 251 m-cy okresów składkowych, 80 miesięcy okresów nieskładkowych)

- na podstawie art. 26 – 1075,87 zł

- na podstawie art. 183 – 1111,30 zł .

/decyzja – k. 73 akt ZUS/

Decyzją z dnia 4.07.2012 r organ rentowy przeliczył wnioskodawczynie emeryturę (zaliczkę), ustalając, iż jej wysokość wynosi:

- na podstawie art. 53 – 1177,01 zł (wzrost – 55,55 %, 251 m-cy okresów składkowych, 80 miesięcy okresów nieskładkowych)

- na podstawie art. 26 – 1075,92 zł

- na podstawie art. 183 – 1111,30 zł./po waloryzacji 1182,30 zł/

/decyzja – k. 137 akt ZUS/

Decyzją z dnia 16.05.2014 r organ rentowy przeliczył wnioskodawczynie emeryturę (zaliczkę), ustalając, iż jej wysokość wynosi:

- na podstawie art. 53 – 1179,18 zł (wzrost – 55,60 %, 252 m-cy okresów składkowych, 80 miesięcy okresów nieskładkowych)

- na podstawie art. 26 – 1084,60 zł

- na podstawie art. 183 – 1117,70 zł./po waloryzacji od 1.03.2014 – 1256,03 zł/

/decyzja – k. 291 akt ZUS/

Decyzją z dnia 16.10.2014 r organ rentowy przeliczył wnioskodawczynie emeryturę (zaliczkę), ustalając, iż jej wysokość wynosi:

- na podstawie art. 53 – 1181,26 zł (wzrost – 55,64 %, 253 m-cy okresów składkowych, 80 miesięcy okresów nieskładkowych)

- na podstawie art. 26 – 1084,60 zł

- na podstawie art. 183 – 1118,43 zł./po waloryzacji od 1.03.2014 – 1256,80 zł/

/decyzja – k. 351 akt ZUS/

Decyzją z dnia 19.01.2015 r ustalono dla wnioskodawczynie kapitał początkowy, przy przyjęciu podstawy wymiaru w kwocie 842,41 zł, przy przyjęciu: 172 miesięcy okresów składkowych, okresów nieskładkowych: 2 lata 8 miesięcy 18 dni , sprawowania opieki nad dzieckiem – 3 lata, wzrost w wysokości 69 %, ustalonego z okresu 1980 – 1986, 1990 -1992. Wartość kapitału wyniosła 90.751,98 zł.

/decyzja – k. 101-105 akt kapitałowych/

Decyzją z dnia 19.01.2015 r ustalono dla wnioskodawczynie kapitał początkowy, przy przyjęciu podstawy wymiaru w kwocie 1019,44 zł, przy przyjęciu: 172 miesięcy okresów składkowych, okresów nieskładkowych: 2 lata 8 miesięcy 18 dni , sprawowania opieki nad dzieckiem – 3 lata, wzrost w wysokości 83,50 %, ustalonego z okresu 1984 – 1986, 1990 -1996. Wartość kapitału wyniosła 99.114,07 zł.

/decyzja – k. 113 akt kapitałowych/

Decyzją z dnia 22.01.2015 r organ rentowy przeliczył emeryturę (zaliczkę), ustalając, iż jej wysokość wynosi:

- na podstawie art. 53 – 1181,26 zł (wzrost – 55,64 %, 253 m-cy okresów składkowych, 80 miesięcy okresów nieskładkowych)

- na podstawie art. 26 – 1181,70 zł

- na podstawie art. 183 – 1181,55 zł/po waloryzacji – 1323,49 zł/.

/decyzja – k. 327 akt ZUS/

Decyzją z dnia 20.05.2015 r organ rentowy przeliczył emeryturę , ustalając, iż jej wysokość wynosi:

- na podstawie art. 53 – 1181,26 zł (wzrost – 55,64 %, 253 m-cy okresów składkowych, 80 miesięcy okresów nieskładkowych)

- na podstawie art. 26 – 1180,21 zł

- na podstawie art. 183 – 1180,58 zł/po waloryzacji – 1358,47 zł/.

/decyzja – k. 453 akt ZUS/

Decyzją z dnia 18.06.2015 r ustalono dla wnioskodawczynie kapitał początkowy, przy przyjęciu podstawy wymiaru w kwocie 1019,44 zł, przy przyjęciu: 172 miesięcy okresów składkowych, okresów nieskładkowych: 2 lata 8 miesięcy 18 dni , sprawowania opieki nad dzieckiem – 3 lata, wzrost w wysokości 83,50 %. Wartość kapitału wyniosła 102949,22 zł.

/decyzja – k. 117 akt kapitałowych/

Decyzją z dnia 16.07.2015 r organ rentowy przeliczył emeryturę , ustalając, iż jej wysokość wynosi:

- na podstawie art. 53 – 1181,26 zł (wzrost – 55,64 %, 253 m-cy okresów składkowych, 80 miesięcy okresów nieskładkowych)

- na podstawie art. 26 – 1222,15 zł

- na podstawie art. 183 – 1207,84 zł/po waloryzacji od 1.04.15 – 1394,62 zł/.

/decyzja – k. 467 akt ZUS/

Wyrokiem zaocznym z dnia 2.03.2016 r Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi zobowiązał Przedsiębiorstwo (...) sp. z oo w likwidacji w Ł. do wydania na rzecz L. S. dokumentu RP-7 obejmującego okres zatrudnienia.

/kserokopia wyroku – k. 19/

We wniosku z dnia 6 maja 2016 r ubezpieczona wniosła o przeliczenie kapitału początkowego przy uwzględnieniu wynagrodzenia wynikającego ze świadectwa pracy z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...).

/wniosek – k. 119 akt kapitałowych/

Decyzją z dnia 9 czerwca 2016 r organ rentowy odmówił ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego, ponieważ przedłożone dowody nie powodują zmiany wartości kapitału początkowego.

W aktach rentowych brak dowodu doręczenia tej decyzji wnioskodawczyni.

/decyzja – k. 129 akt kapitałowych/

W dniu 8 marca 2018 r wnioskodawczyni złożyła wniosek (pierwotnie do Sądu, przekazany do ZUS w dniu 28.03.2018 r) o uznanie zarobków wynikających ze świadectwa pracy za okres 4.01.1990 – 0.04.1990.

/pismo, zarządzenie – k. nienum. akt ZUS/

W dniu 21 marca 2018 r ubezpieczona wniosła o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno - rentowego.

/wniosek – k. nienum. akt ZUS/

Decyzją z dnia **11 kwietnia 2018** roku (...) Oddział w R. po rozpoznaniu wniosku z dnia 21 marca 2018 roku o doliczenie składek zapisanych na koncie ubezpieczeniowym po przyznaniu świadczenia oraz obliczenie świadczenia z zastosowaniem najkorzystniejszego średniego dalszego trwania życia przeliczył emeryturę L. S. od 1 marca 2018 r , ustalając ją na kwotę 1456,15 zł, przy przyjęciu średniego dalszego trwania życia w wymiarze 211,30 m-cy.

/decyzja k.4 /

Decyzją z dnia **17 kwietnia 2018 r.** (znak (...)) ZUS po rozpatrzeniu zarządzenia SR dla Łodzi – Śródmieścia w nawiązaniu do wniosku z dnia 8.03.2018 r ZUS odmówił przeliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego z uwzględnieniem zarobków wykazanych w świadectwie pracy oraz emerytury, z uwagi na nieprzedłożenie nowych dowodów mających wpływ na wysokość świadczeń. ZUS nie przyjął do ustalenia wysokości kapitału początkowego wynagrodzenia wykazanego w świadectwach pracy, bowiem ze świadectwa nie wynika informacja, od kiedy otrzymywała takie wynagrodzenie.

/decyzja – k. 4 akt VIII U 1297/18/

Decyzją z dnia 17.04.2018 r organ rentowy odmówił ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego ponieważ kapitał początkowy ustalony decyzją z dnia 18.06.2015 jest prawidłowy i nie zostały przedłożone żadne nowe dokumenty mające wpływ na wartość kapitału początkowego.

/decyzja – k. nienum, akt kapitałowych/

Przy przyjęciu, że wnioskodawczy w spornym okresie zatrudnienia – 4 stycznia 1990 – 3 kwietnia 1990 roku, otrzymywała wynagrodzenie w kwocie 350.000 zł miesięcznie, (...) KP wyniósłby 84,06 %, a zgodnie z art. 53 – (...) wyniósłby 55,92 %.

Dotychczas wnioskodawczyni pobiera świadczenie emerytalne przy uwzględnieniu (...) KP w wysokości 83,50 %, a zgodnie z art. 53 – (...) w wysokości 55,64 %.

/hipotetyczne wyliczenie – k. 82/

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów i zważył, co następuje:

Sąd umorzył postępowanie w zakresie odwołania od decyzji z dnia 11.04.18 r wobec cofnięcia w tym zakresie odwołania za zrzeczeniem się roszczenia, na podstawie art. 355 kpc w zw. z art. 203 kpc w zw. z art. 469 kpc, uznając tę czynności za zgodną z prawem, zasadami współżycia społecznego, nie zmierzającą do obejścia prawa ani nienaruszającą słusznego interesu ubezpieczonego.

Odwołanie od decyzji z dnia 17.04.18 r dotyczącej odmowy przeliczenia kapitału początkowego i emerytury zasługiwało do uwzględnienia.

Wnioskodawczyni wystąpiła z wnioskiem do organu rentowego w dniu 8 marca 2018 r /pierwotnie do Sądu, który wniosek przekazał do organu rentowego/ o przeliczenie emerytury i kapitału początkowego przy uwzględnieniu, że za okres 4 stycznia 1990 – 3 kwietnia 1990 roku otrzymywała wynagrodzenie w kwocie 350.000 zł miesięcznie, przedstawiając w tym zakresie świadectwo pracy, własne zeznania i zeznania świadka.

W istocie z podobnym wnioskiem wystąpiła w 2016 roku, kiedy to została wydana decyzja o odmowie przeliczenia kapitału początkowego /9.06.2016/, jednakże brak jest dowodu doręczenia tej decyzji wnioskodawczyni.

Zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1778, ze zm.) prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Aby skorzystać z tej instytucji w sprawie świadczeń muszą zostać przedłożone nowe dowody lub muszą zostać ujawnione okoliczności, które istniały przed wydaniem tej decyzji, a które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Twierdzenie to znajduje potwierdzenie w wyroku Sądu Najwyższego z 27 października 2009 r. (II UK 59/09, LexPolonica nr 2339930), zgodnie z którym zasadą rządzącą stosunkami prawnymi ubezpieczenia społecznego jest to, że zmiana okoliczności lub ujawnienie nowych dowodów zawsze otwiera drogę do ponownego rozpoznania sprawy. W takiej sytuacji organ ubezpieczeń społecznych ponownie rozpatruje uprawnienia, niezależnie do tego, czy ujawnione okoliczności lub przedstawione dowody prowadzą do odmowy, czy do przyznania prawa lub odpowiednio ustalenia albo uchylecia zobowiązania. W każdym wypadku organ wydaje nową decyzję, tak jakby jeszcze ostatecznie w tym zakresie nie rozstrzygał. Identycznie - tak jakby prawo lub zobowiązanie nie zostało stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądowym oddalającym odwołanie od decyzji odmawiającej prawa lub stwierdzającej zobowiązanie.

W orzecnictwie dominuje pogląd, że decyzja rentowa nie ma przymiotu powagi rzeczy osądzonej (zob. wyroki SN: z dnia 16 września 2009 r., I UK 121/09, LEX nr 537030; z dnia z dnia 12 stycznia 2001 r., II UKN 182/00, OSNAPiUS 2002, nr 17, poz. 419 i z dnia 30 listopada 2000 r., II UKN 79/00, OSNAPiUS 2002, nr 13, poz. 317 oraz postanowienie SN z dnia 24 marca 2003 r., II UK 393/02, OSNPUSiSP 2004, nr 9, poz. 163), co oznacza, że organ rentowy może podważyć swoją błędną decyzję przyznającą świadczenie "nabyte", pomimo niespełnienia ustawowych warunków powstania uprawnień do emerytury lub renty, a zainteresowany ponownie wystąpić z wnioskiem o to samo świadczenie, którego poprzednio mu odmówiono, jeżeli powołano się na nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem decyzji mające wpływ na ustalenie uprawnień ubezpieczeniowych. W zasadzie więc nie

wchodzi tu w grę stwierdzenie nieważności decyzji rentowej wydanej w sprawie już dawniej ostatecznie rozstrzygniętej inną decyzją (art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a.). W wyniku zastosowania instytucji ponownego ustalania prawa do emerytur/rent następuje nadzwyczajna kontynuacja postępowania w tej samej sprawie (zob. wyrok SN z dnia 15 listopada 2000 r., II UKN 41/00, Prok. i Pr. 2001, nr 6, poz. 39 i postanowienie SN z dnia 20 września 2011 r., I BU 4/11, LEX nr 1101321), w którym organ rentowy ma możliwość zniwelowania własnego uchybienia powstałego przy ustalaniu prawa do świadczenia, natomiast zainteresowany uprawniony jest do ubiegania się o świadczenie, którego mu nie przyznano, jeżeli wcześniej nie powołał się na okoliczności uzasadniające powstanie takich uprawnień. W rezultacie uchylane są zarówno korzystne, jak i niekorzystne rozstrzygnięcia dla zainteresowanego, a działania w tym obszarze zmierzają do tego, aby w obrocie prawnym nie pozostawała decyzja, na podstawie której wypłacane jest świadczenie, choć nie istnieje do niego prawo (art. 134 ust. 1 pkt 4).

Przesłankami ponownej oceny uprawnień ubezpieczeniowych są "nowe dowody" i "ujawnione okoliczności" istniejące przed podjęciem decyzji organu rentowego i mające wpływ na ustalenie prawa do emerytur i rent. Odnosząc się do pierwszej podstawy ponownego ustalania prawa do świadczeń lub ich wysokości, należy stwierdzić, że o ile organ rentowy nie posiada uprawnień do dokonywania niekorzystnej zmiany pierwotnej (ustalającej prawo do świadczenia lub jego wysokość) decyzji w oparciu o odmienną (powtórna) ocenę dowodów zebranych w poprzednim postępowaniu (zob. uchwałę 7 sędziów SN z dnia 5 czerwca 2003 r., III UZP 5/03, OSNPUSiSP 2003, nr 18, poz. 442 z aprobowaną glosą 2 K. Ś. oraz wyroki SA: w K. z dnia 30 maja 2001 r., III AUa 2508/00, PP 2002, nr 10 i w R. z dnia 27 czerwca 2013 r., III AUa 322/13, LEX nr 1331107), o tyle wzruszenie takiego rozstrzygnięcia może być przeprowadzone w sytuacji przedstawienia nowych dowodów podważających wiarygodność uprzednio zgromadzonego materiału dowodowego, w tym dowodów uzyskanych już po wydaniu decyzji ZUS, pod warunkiem jednak, że wynikają z nich fakty powstałe przed tym momentem.

Na mocy art. 111 ust. 1 możliwe jest ponowne obliczenie wysokości emerytury lub renty od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15 ustawy, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

1)z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,

2)z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,

3)z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Zgodnie z treścią art.173 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art.174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art.26 ust.3 dla osób w wieku 62 lat (art.173 ust.2 ww. ustawy). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art.173 ust.3 ww. ustawy).

Zgodnie z treścią art.174 ust.1 i 2 ww. ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art.53, z uwzględnieniem ust.2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1. okresy składkowe, o których mowa w art.6,

2. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 punkt 5,

3. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 punkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art.15, 16, 17 ust.1 i 3 oraz 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. (ust.3)

Z kolei w myśl art.15 ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego. Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu (ust. 6 cytowanego artykułu).

Zgodnie natomiast z treścią art. 15 ust. 2a cytowanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. (por. też uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2003 roku o sygn. III UZP 2/03 opubl. w OSNAPiUS z 2003 roku nr. 14 , poz.338)

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a i 50e i 184.

Podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stosownie do art. 25 ust. 1, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175, z zastrzeżeniem art. 185.

Z mocy art. 26 ust. 1 emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. Tablice trwania życia dla wieku ubezpieczonych w dniu przejścia na emeryturę corocznie w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" Prezes Głównego Urzędu Statystycznego /art. 26 ust. 4/.

Z kolei wskazany w art. 26 ust. 1 przepis art. 183 dotyczy nabycia prawa do emerytury przez ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy wiek uprawniający do emerytury osiągnęli w latach 2009-2014, o ile nie pobrali emerytury na podstawie przepisów art. 46 lub 50 oraz nie przystąpili do OFE albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa. Emerytura obliczana według reguł art. 183 składa się z części ustalonej na mocy art. 53 i art. 26 w określonych w tym przepisie proporcjach.

Stosownie zaś do art. 53 ust. 1 ustawy emerytura wynosi: 24 % kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz po 1,3 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych i po 0,7 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych.

Postępowanie w niniejszej sprawie sprowadziło się zatem do ustalenia czy możliwym jest przyjęcie do obliczenia kapitału początkowego i emerytury wnioskodawczyni wyższego wynagrodzenia niż przyjęte przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych za rok 1990 , w szczególności za okres 4 stycznia 1990 – 3 kwietnia 1990 roku.

Zgodnie z treścią §21 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. nr 237, poz.1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja §21 ust.1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku §20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. nr 10, poz.49) wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997 roku - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 roku - III AUr 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III AUr 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych może być bowiem uwzględnione tylko wynagrodzenie faktyczne uzyskane przez zainteresowanego w danym okresie. Jego wysokość musi być niewątpliwa i bezwarunkowa, a nie jedynie prawdopodobna. Podkreślić należy, że stosunek pracy ma zawsze charakter indywidualny, a określone warunki zatrudnienia mają charakter niepowtarzalny, ponieważ zostały wyznaczone pomiędzy pracodawcą a jego konkretnym pracownikiem. Zatem jedynie wynagrodzenie wnioskodawcy ustalone w sposób niewątpliwy, wobec którego nie istnieje wątpliwość, że zostało ono zawyżone, może być podstawą do ustalenia współczynnika wysokości podstawy wymiaru, a następnie kwoty świadczenia emerytalnego. Przepisy prawa ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalanie wynagrodzeń w sposób przybliżony lub prawdopodobny. / tak wyrok SA w Łodzi z dnia 19.10.2016, III AUa 2185/15LEX nr 2152862/ .

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy podziela pogląd, który zaprezentował Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 marca 2006 r., zapadłego w sprawie o sygnaturze akt III AUa 1096/05, wskazując, iż ujemne konsekwencje związane z trudnościami w dokumentowaniu wysokości wynagrodzeń z lat odległych nie powinny obciążać wyłącznie ubezpieczonych, jednakże nie można również odpowiedzialności za taki stan rzeczy przenosić wyłącznie na Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustawowym wymogiem jest bowiem wykazanie przez ubezpieczonego konkretnych kwot otrzymanych przez niego zarobków, jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe lub ubezpieczenie społeczne, przy czym nie może istnieć tu żaden stan niepewności co do wysokości. Aby dokonać przeliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury trzeba mieć konkretne i rzeczywiste dowody na okoliczność uzyskiwania zarobków w danej wysokości i okresie.

Nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) (wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996 r., sygn. akt I CKU 45/96, OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76; wyrok Sądu Najwyższego z 7 października 1998 r., sygn. II UKN 244/98, OSNAP 1999, nr 20, poz. 662). Należy przypomnieć, że w postępowaniach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych sąd nie jest obowiązany do poszukiwania dokumentów zatrudnieniowo - płacowych, o które nie zadbała osoba dochodząca świadczenia ubezpieczeniowego. W związku z tym to na ubezpieczonym ciążył ciężar dowodzenia i udokumentowania podnoszonych twierdzeń. Przy ustalaniu podstawy wymiaru składki wnioskodawca powinien udowodnić, że w spornym okresie uzyskiwał wynagrodzenie w konkretnie określonej wysokości oraz to, że od wynagrodzenia tego była

odprowadzana składka./Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 31 sierpnia 2016 r. III AUa 1723/15 LEX nr 2149641 /

Stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w niniejszym postępowaniu w oparciu o dokumenty zawarte w aktach organu rentowego i załączone do akt sprawy, a także zeznań wnioskodawczynie i świadka. Sąd uznał, iż na podstawie przedstawionego świadectwa pracy, potwierdzonego w drodze zeznań wnioskodawczynie i świadka, można przyjąć za udowodnione, iż wnioskodawczynie w spornym okresie zatrudnienia otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 350.000 zł miesięcznie. W ocenie Sądu z samego zapisu świadectwa wynika, iż wynagrodzenie w takiej kwocie otrzymywała od początku, bowiem nie jest wypełniona rubryka dotycząca „ostatnio zajmowanego stanowiska”, powyższe potwierdziły zeznania wnioskodawczynie i nie wykluczyły zeznania świadka. Z powyższych dowodów nie wynika również, by wnioskodawczynie w ciągu tych niespełna 4 miesięcy miała jakieś przerwy w zatrudnieniu, czy korzystała ze zwolnień /okres ten organ rentowy zalicza do okresu składkowego i przyjmuje za ten okres wynagrodzenie minimalne/. Brak jest podstaw do kwestionowania prawdomówności wnioskodawczynie, bądź jej możliwości zrelacjonowania zapamiętywanych faktów. Z tego, że nie była ona w stanie wskazać innych świadków, czy dodatkowych dokumentów/ choć czyniła w tym zakresie starania występując na drogę sądową w celu uzyskania zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu/, mogących potwierdzić jej słowa nie można wysnuwać wniosków odnośnie wartości jej zeznań./tożsame stanowisko zajął SA w Ł. w sprawie III AUa 521/10, w uzasadnieniu do wyroku z dnia 29.10.2010 r, którym oddalił apelację organu rentowego od wyroku SO z dnia 23.02.2010 r, zgodnie z którym na podstawie zeznań wnioskodawcy zaliczono do okresu składkowego okresy pracy w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności/.

Organ rentowy nie zgłosił wniosków dowodowych mających na celu wykazanie okoliczności przeciwnych.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 17.04.18 r i zobowiązał do przeliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz emerytury, z uwzględnieniem za okres 4.01.90 – 3.04.90 wynagrodzenia w wysokości 350.000 zł miesięcznie.

Sąd orzekł o obowiązku przeliczenia od dnia 1 marca 2018 r, a więc od pierwszego dnia miesiąca, w którym został złożony wniosek, mając w tym zakresie na względzie regulację art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zgodnie z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Wobec powyższego brak było podstaw do przeliczenia świadczenia od 2012 roku i w tym zakresie odwołanie zostało oddalone na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.